

Beke

MAGYAR NYELVŐR

SZERKESZTŐSÉG:
XI/ VOROSILOV-ÚT 13/a, II. 2.

Budapest, 1947. szeptember 29.

KIADÓHIVATAL:
VI. RÓZSA FERENC-UTCA III.

...

Lukács György dr professzor urnak,

Budapest.

Kedves Barátom és Elvtársam!

F.hó 13-i kelettel levelet kaptam Thomas A. Sebeok bloomingtoni professzortól, az Indiana-egyetem tanárától, melyben többek közt a következőket írja:

"Szeretném 1948 nyarat Budapesten tölteni, és ha az megfelelő tanár urnak, intenzíven csereisz tanulmányokat folytatni tanár ur vezetése alatt. E célra jelentkeztem ösztöndíjra, melyről később még részletesen fogok írni. Elég az hozzá, hogy ha az ösztöndíjat megkapom, szeretném tudni számíthatok-e arra, hogy tanár urral együtt tölthetném a nyarat? Lehet, hogy az Alapítvány, melytől támogatást kértem, tanár urnak is írni fog. Ha lehetséges volna, szeretnék tanár urtól kapni egy angol nyelven írt levelet, melyben megírja, hogy miképpen gondolná el együtt működésünket, ha lehetséges volna eljönnöm."

Természetesen azt válaszoltam, hogy készséggel állok rendelkezésére, annál is inkább, mert nem ujság nekem, hogy külföldről hozzám jönnek tanulni, nem az egyetem tanáraihoz. Már tíz évvel ezelőtt a finnek ide küldtek egy Paavo Siro nevű fiatal nyelvészt hasonló célból, mert Finnországban senki sem találkozott, aki két elhunyt finn tudós hagyatékát ki tudta volna adni. E célból ki akarták képeztetni Sirot, s ösztöndíjjal az Eötvös-kollégiumba küldték, s egy évig járt hozzám Lauri Kettunen finn egyetemi tanárral együtt, aki akkor szitén Bpesten tartózkodott. A következő évben egy észt egyetemi tanár, Julius Mägiste jött Bpestre, s szintén hozzám járt el tanulni.

Mindezt azért írom, mert mint nyugdíjas gimnáziumi tanárnak semmi jogom sincs a tudományos pótlékra. Havi 508 Ft a nyugdíjam. Pedig tudományos munkásságom nagyobb, mint bármelyik egyetemi tanaré. Még a mult világháboruban a Magyar Tudományos Akadémia megbízott az idekerült rokon származásu hadifoglyok nyelvének, népköltészetének, vallásának és szokásainak tanulmányozásával. Harmadfél éves gyűjtésem alatt 8-10 kötetre való anyagot gyűjtöttem, melyből itthon természetesen semmi sem jelenhetett meg, de egy részét kiadta a bécsi Tudományos Akadémia, az oszlo Néprajzi Múzeum, a Finnugor Társaság Helsinkiben /640 lapon/, az Észt Tudós Társaság, az Anthropos nemzetközi nép- és nyelvtudományi folyóirat. De még mindig van több kötetre való kiadatlan anyagom - egyéb munkáimat nem számítva - s ezeken állandóan dolgozom - tudományos pótlék nélkül.

Nem is tudom, mit irjak a bloomingtoni egyetemnek, ha ir nekem ez ügyben. Mert csak azt irhatom, hogy nem vagyok egyetemi tanár, csak nyugdíjas középiskolai tanár.

Nagyon kérlek, ird meg, mi a véleményed a dologról.

Maradok igaz hived és Elvtársad,

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

szabadság!
Beke Ödön
Beke Ödön.